

מינשר חרף. ועוד אפיוודה: היא פותחת את הסרט וצצה מדי פעם בפעם, לכל אורכו. טולי קופפנברג, סולן ה"פאגס" (זו הסכתא של כל להקות המחזרת), מטייל ברחובות ניו יורק בתלבושת של חייל קרבי, עם מכונית ירייה ביד (המשמשת גם כמקור למעשה-אוננות). ומזמר בקולי קור לות "הרוג למען השלום". מיזמור-קצב מפרי עטו, שעה שהוא מכוון את הקנה אל עוברים ושבים.

וכמה קטעים דוקומנטריים. בטי דודסון הכהנת הגדולה של האונן באמריקה, צייר רת המנצחה אנשים שמביאים עצמם לידי סיפוק מיני, מסבירה כיצד היא עובדת ומהם יחסיה עם הדוגמנים/יות. ג'קי קרי טיס, אחד מכוכי המחזרת של אנדי ווארהול, המופיע תמיד בלבוש אשה, מספר על חוויותיו המיניות עם גברים "גבריים". ג'ים בוקלי, אחד מעורכי ביטאון-המין האמריקאי "דפוק", מניח לפסלת ננסי גוד' פרי ללסוף את אבריהמן שלו עד לידי זיקפה, ואחר-כך להשתמש בו כמידגס-גבס לפסל. ועוד כמה קטעים מתוך סרט על סטאלין, וכמה קטעים תעודיים על סטא-לין, שמצא מאקאבייב בארכיון היוגוסלאבי. ועכשיו, נא לתאר שרוח-סערה אחזת בכל המרכיבים הללו, מערבת אותם יחד, ומסדרת אותם כך שהם הפכים מינשר חרף ועוקצני, לא רק על תורת רייך והיחס אליה, אלא על המחלות הנפשיות והאיוולת הבלתי-אנושית של המערב והימורה גם יחד.

ומאקאבייב אינו חס על איש. הנה חולפת מצלמתו על פני בית-הסוהר שבו מת רייך, ונדמה אלילו זה מנגח את המישר האמריקאי. אלא שמייך בעיקבותיו מופיעה דמותה של אשתו של רייך האומרת לבמאי: "אתה מבקש ממני לדבר בכנות, אבל אתה הרי בא מארץ שכל מי שמדבר בה בכנות

רראביין' וקאדופר
המדברת והעושה

הולך לכלא. שם חונקים ילדים בגיל רך, כשכל יוזמה יוצרת נעשת — וכל חיוך הוא פשע". או מה, החלום האמריקאי עדיף? "הח-לום האמריקאי מה", היא אומרת, ואת מקור מה בפסיקה-תופסת פירסומת רעשנית של קוקה-קולה, כל מה שיותר מאותו חלום.

האכונה הגדולה של מאקאבייב מן החלום שבא מהמיורח באה בהמשך: "אם תרצה, זהו הסיפור על סטאלין שאכל את לנין". אמר מאקאבייב על סירטו. **חיוך של ראש כרות.** פועל הניקיון המאוהב, מטפס על מכוניות מרדס ריש' מיות וצועק: "בבו לבורגנות האדומה!" הוא מתז מים בצינור על מכונית אלה, בסימליות שאינה קשה להבנה, ואז באים אנשים במדים וסוגרים את זרם המים מילנה מטיפה לחופש מיני, לחירות האדם ולזכותו של כל אדם לאורגומה, ועל המסך צועד לו סטאלין בפולחניות נפוחה, ולצידו נפרשים דגלי הנאצים. להקת מחליקים על קרח, וזיסית, מבקרת ביוגוסלאביה, וחייל אחד מעיר: "אמנות

הנוזימה הגדולה

המעקב (אלנבי, תל-אביב, ארץ-הברית) — הנושא ברור מן הרגע הראשון: עוד אילתור על נסיבות רצח קנדי, ועל מה שעומד מאחרי מעשי-רצח פו-ליטיים המקובלים כיום. כדי להחזיר את העניין להכרת הצופה עד הסוף, מתפשט ההרג בסרט למימדים של אפי-דמיה, בנוסח שרשרת-הרציחות שבאה בעיקבות מות קנדי. לתוך קלחת המוות נקלע עיתונאי, קצת היפי, קצת לא אחראי, קצת שתוי, קצת מסומם, אבל רודף-צדק מושבע.

אף שהוא נוכח ברצח הראשון, הוא מסרב תחילה להאמין, אך העובדות נערמות סביבו, וככל שהוא חודר עמוק יותר לפרשה, מתגלה על של חברת-רצח בע"מ המגויסת פסיכופטים לשירותיה. העיתונאי, למרות גודל המשימה, לוקח על עצמו להפיל את האירוגן בפה. הרעיון של פשע פוליטי נוסח קנדי, קינג או מאלקולם איקס מתוכנו ומאורגן לפרטיו אינו חדש, והסרט, הבנוי למראית-עין כמותחן לכל דבר, מנסה לחשוף אפשרות אחת כזאת. אלא שאפילו לתסריטאים סגמל וגילר נראה הרעיון גרנדיוזי כל-כך, שכשר החברה נשאר מעורפל למדי עד סוף הסרט.

לא פחות מעורפלת היא נכונותו של הגיבור, ווארן ביטי, להכניס את ראשו למיטה חולה, באותה עקשנות אגדית שהיתה מאפיינת אולי גיבורי מערבוניס, אך נראית

אסונות-אוויר עושים רוח

נמל-תעופה 1975 (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) — המע-שייה הקלאסית הידועה: תאונה באוויר, מה יקרה למטוס, מה יעשו צוותי-הקרקע להצ-לתו? כדי למלא את השלד בתוכו, דוחסים לתוך הסיפור אוסף טיפוסים ססגוניים. במיקרה זה, כוכבת-קולנוע לשע-בר (גלוריה סוואנסון המגלמת את עצמה), שלושה שיכו-ריס, ילדה בדרך להשתלת-כלייה, נזירה, שתיינות וכן ה-לה. ומאחר שאפילו כך נראה השלד דליל וצימחוני, דו-איגים לכך שהדיילת הראשית תהיה אהובתו של ראש צוות-ההצלה, ואילו מנהל-המיבצעים של החברה יושב על גחלים, משום שאשתו ובנו במטוס.

מרגע שנפטר הסרט מן האיפיון הקלוש של הדמויות, מן השיחות השדופות והיעיפות ומן ההתחכמויות המשו-משות, הוא מתחיל להיות מותח. מתח חיזוני, אומנם, כי איש אינו מטיל ספק בתוצאה הסופית, אבל בכל-זאת מתח. הצטברות האסונות בזה-אחרי-זה נראית אומנם קצת מוגזמת, ודרך ההצלה עשויה לעורר ספקות-בלב ברונים, שיפקקו בהיגיון שבתסריט. אבל, כידוע, לא על היגיון עובדים סרטים כאלה, אלא בעיקר על תפאורות, על הרבה שחקנים ועל עריכה.

יש כאן גם נטייה כלשהי לדבר על טרדנותם של אמר-עיה-התיקשורת ביוגעי משבר שונים, ולתאר אווירה

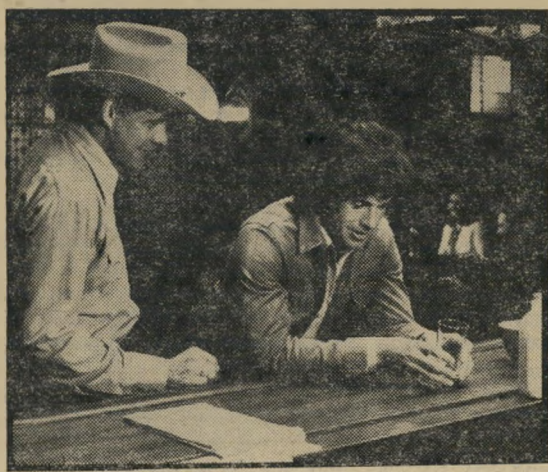
לעם — בתפאורות של הצאר, וברקע נשמעת שירה סוציאליסטית בנוסח הקוני-סטרוקטיבי הידוע. "הדמוקרטיה שלנו היא כמו גבינה", אומר פועל הניקיון. "חלק מקבל את הגבינה, וחלק את התורים". וכדי להמיש את הדרך שבה עורך מאקאבייב את סירטו ומדרבן את הצופה ליצור לעצמו אסוציאציות: סטאלין מכריז כי תורת לנין החלה להתגשם; בבית-משרו-געים מצמידים אלקטרודות לראשו של חולה ובעיקבות ההלם ההשמלי הוא גותר מתעוות במיטתו; במירפאה רייכית, אני שים צורחים ומתפתלים מרצונם, כדי לה-גיע בסופו של דבר אל התפרקות המתח המיוחלת.

למרות כל מה שנאמר עד עכשיו, ואף על פי שמאקאבייב הוא טיפוס אינטלק-טואלי שכדי להבינו צריך לדעת מה קרה בעולם, במשך הדור האחרון, אין צורך להיבהל מן הסרט. יש בו הרבה חומר (שחור, אבל מצחיק). יש בו הרבה פיקחות ומי שיתאמץ קצת, יינהה מאד, בסופו של דבר, זוהי קריאה למען שיבה לאנושיות ואפילו הראש הכרות של מילנה על שולחן חדר-המחם, מוכן להבין את ההתפרצות המטרפת האנושית של רקדן-הקרח, יותר מאשר את סגפנותו, הפוליי-טית העקרה. הרקדן עצמו, שקודם-לכן טען כי נאסופייב-שרים מנוגדים לתורת מילחמת-המעמדות וההישגים הסוציאליים, מבקש

למרות כל מה שנאמר עד עכשיו, ואף על פי שמאקאבייב הוא טיפוס אינטלק-טואלי שכדי להבינו צריך לדעת מה קרה בעולם, במשך הדור האחרון, אין צורך להיבהל מן הסרט. יש בו הרבה חומר (שחור, אבל מצחיק). יש בו הרבה פיקחות ומי שיתאמץ קצת, יינהה מאד, בסופו של דבר, זוהי קריאה למען שיבה לאנושיות ואפילו הראש הכרות של מילנה על שולחן חדר-המחם, מוכן להבין את ההתפרצות המטרפת האנושית של רקדן-הקרח, יותר מאשר את סגפנותו, הפוליי-טית העקרה. הרקדן עצמו, שקודם-לכן טען כי נאסופייב-שרים מנוגדים לתורת מילחמת-המעמדות וההישגים הסוציאליים, מבקש

פושע במעגל סגור (חן, אנגליה) — ספק מותחן פוליטי על השתלטות ההון על הדמוקרטיה, ספק משימה בלתי-אפש-רית קולנועית. לא-כיליך משכנע ולא-כיל-כך מחזקם. עם גיימס קוברון, לי גראנט, הארי אנדריוו.

כינורות הנשף (צפון, צר-

באיטי (מימין) — עיתונאי בעקבות מזימה

שודה בסרט ריאליסטי בן-ימינו. לעומת זאת, השימוש הוזותי שעושה הבמאי אלן (הבלש ונערת-הטלפון) פאקולה באביזרים שבסרט, בין אם זה המיגדל שבו קורה הרצח הראשון, או האולם הגדול והריק שבו מתרחש הרצח האחרון, מיקום המצלמה ובחירת גווני הצבע, מעניקה לסרט, למרות החורים שבתסריט, עניין לא-מבוטל.

קארן בלאך — דיילת מטיסה ג'מבו

השוררת בין ציוותי-אוויר, אבל כל זה מישני בתחלט. העיקר הם האסון ומינבעיה-ההצלה, ולמתלהבים מסוג זה של סיפורים מצפה תמורה מלאה. אם כי מעניין היה לדעת למשל, מה היה קורה במיבצע מסוג זה, אילו המצוי-לים לא היו דואגים דווקא ליקיריהם-שלהם בצרה, ואילו האנשים היו מתנהגים, לשם שינוי, בצורה נורמלית?

פת) — סרט אוטוביוגרפי של מישל דראך על ילדותו, בצרפת הכבושה, ובמקביל, תלאותיו עם מפקים קשוחים, כשהוא מנסה להפיק את הסרט. העבר יכבוש את כל האמהות (מי בארץ לא אוהב ילד יהודי), וההווה ישעשע את חובבייה-קולנוע.

ירושלים

ג'ארננט (הברית, אנגליה) — אנוניתי-פאר עומדת בסכנת התפוצצות אם לא ישלמו, כופר למי שטמן בה את מיטעני-החבלה. סרטי-מתח שסיפורו רחוק מלהיות מקורי, אבל אפשר למצוא בתוכו הרבה פרטים בעריכה, בצילום ובהערות-הביניים, הראויים לבמאי ריצ'ארד (הפטנט) לסטר.

איכמים לזרמים (ירושלים, ארצות-הברית) — אינדיאנים דוברים איי-דיש, הסגטור פול והשרף הוא כושי, בפארוזיה של מל ברוקס על הוליווד בכלל ומערבוניס בסרט. הצחקות בסיטונות.

חיפה

עד שהגט יפרוד בינינו (אורדן, איטליה) — סאטירה חברתית צי-נית של פייטרו ג'רמי, על הגבר האיטלקי שהוא תמיד קורבן לנשים, בין אם הן בנות-יוגן חוקיות, או רק פילגשים. עם דאסטין הופמן, סטפניה סאנדרלי וקרלה גרבינה.